

- Lic. Germ. Filologie Gerlinda Swillen, Voorzitter Masereelfonds, Woordvoerder Born of War – International Network*
- 15.00 – 15.20** Het vrederegerecht van Hoogstraten
Notaris Aloïs Van den Bossche
- 15.20 – 16.00** Koffiepaauze – pause café
- 16.00 – 16.20** De evolutie van het vrederegerecht sinds de jaren 1950, casus dringende en voorlopige maatregelen
Mr. iuris Elisa Callebaut, Universiteit Gent
- 16.20 – 16.40** Mens- en maatschappijbeeld van de vrederechter: een genderanalyse van rechtspraak in familiale geschillen
Mr. iuris Eline Verdonck, Balie Brugge
- 16.40 – 17.00** Les mesures urgentes et provisoires entre époux: influence de la dimension multiculturelle
Prof. dr. Barbara Truffin, Université Libre de Bruxelles
- 17.00** Slotwoord door/par Ralf Schmidt
Voorzitter KVVP / Président URJPP

PRAKTISCHE INFORMATIE | RENSEIGNEMENTS PRATIQUES

Datum | Date

- Donderdag 27 oktober 2011 van 09u.30 tot 17u.00 (onthaal vanaf 09u.00 met koffie en thee)
- *Jeu*di 27 octobre 2011 de 09h.30 jusqu'à 17h.00 (l'accueil est prévu à partir de 09h.00 avec café et thé)

Plaats | Lieu

- Universiteit Gent - Faculteit der rechtsgeleerdheid, ingang via/entrée par Voldersstraat 3 (Braunschool) - 9000 Gent
- Ontvangst in de Facultaire Raadzaal - lezingen in het Filmplateau in de Paddenhoek
  - *Accueil dans le Facultaire Raadzaal - communications dans le Filmplateau dans le Paddenhoek*

Inschrijving | Inscription

Inschrijven kan SNEL en EENVOUDIG via een elektronisch invulformulier op www.studipolis.be of via bijgevoegde inschrijvingskaart en dit tot 15 oktober 2011. Het inschrijvingsgeld voor dit congres bedraagt 175 EUR (excl. 21 % BTW). In dit bedrag zijn begrepen: de deelname aan de opleiding, de bijhorende publicatie, de documentatiemap en de catering. De betaling van het inschrijvingsgeld gebeurt na ontvangst van de factuur. Betalen kan ook met opleidingscheques en via KMO-portefeuille (erkenningnummer DV.0106345) onder bepaalde voorwaarden (zie meer informatie op www.studipolis.be). Het is onmogelijk om uw deelname te annuleren, wel kan te allen tijde een vervanger aangewezen worden.

Vous pouvez vous inscrire très facilement à l'aide du bulletin d'inscription électronique que vous trouverez sur www.studipolis.be ou en utilisant le bulletin d'inscription ci-joint jusqu'au 15 octobre 2011. Les frais d'inscription pour cette matinée d'étude s'élèvent à 175 EUR (TVA de 21% non-comprise). L'inscription comprend: la participation, la publication correspondante, la restauration et la documentation. Dès réception de la facture, le montant dû doit être payé dans les 7 jours après l'envoi de la facture. Il est impossible d'annuler votre participation. Vous pouvez toujours désigner un remplaçant.

Accreditatie | Attestation

- Erkend door de Orde van Vlaamse Balies voor 6 juridische punten.
- Het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding neemt de kosten ten laste van magistraten, gerechtelijke stagiairs en personeelsleden van de rechterlijke orde. Voor hen die zich inschrijven doch niet effectief aanwezig zijn, neemt het Instituut de eventuele kosten niet ten laste. Studipolis rekent bij afwezigheid 50 EUR administratieve kosten aan. Vervanging door een collega is evenwel toegestaan, die dan met vermelding van naam en functie tekent naast de naam van de vervangen collega.
- Aanwezigheidsattesten kunnen op eenvoudig verzoek verkregen worden.
- *L'accréditation pour la formation permanente des avocats a été obtenue de l'OBFG (6 points de formation permanente).*
- *L'Institut pour Formation Judiciaire prendra en charge les frais d'inscription des magistrats inscrits et présents. En cas d'absence, nous chargerons 50 euro de frais administratifs. Un remplaçant peut bien entendu être désigné. Une demande de prise en charge est introduite pour les magistrats auprès de l'Institut de Formation Judiciaire du SPF Justice.*
- *Les participants recevront une attestation de participation sur demande.*

Meer informatie | Plus d'information

Voor meer informatie kan u terecht bij Studipolis: bieke.depraetere@diekeure.be of telefonisch op 050/47.12.75 (van 9u.00 tot 12u.00).
Pour plus d'information veuillez contacter Studipolis: bieke.depraetere@diekeure.be ou 050/47.12.75 (9h.00 – 12h.00).

Studipolis

STUDIPOLIS is de naam voor het opleidingscentrum van die Keure dat een brede waaier van vormingsactiviteiten aanbiedt. Vorming met kwaliteit is onze prioriteit!
STUDIPOLIS est le nom du centre de formation de la Charte qui offre un large éventail d'activités de formation. Une formation de qualité, notre priorité !
www.studipolis.be

Uitnodiging | Invitation

27.10.2011

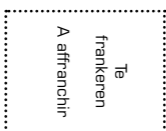
Scènes uit de geschiedenis van het vrederegerecht

Dag 1 van het internationaal colloquium
'De vrederechter in Europa', Gent-Rotterdam

Scènes de l'histoire de la justice de paix

Première journée du colloque international
'Le juge de paix en Europe', Gand-Rotterdam

studipolis
Mevr. Annelies Claeyns
Kleine Pathoekeweg 3
8000 Brugge

INHOUD

De vrederechter is een kind van de Franse Revolutie. In de geest van de Verlichting was er nood aan een rechter die dicht bij het volk stond, voor wie bemiddeling en verzoening een eerste taak zou zijn, een drempelloze opstap naar justitie. Deze Franse creatie werd door de revolutionairen en Napoleon ook ingevoerd in territoria die nieuwe nationale staten zouden worden. Nederland maakte kennis met het vredegerecht in 1811, maar inmiddels heeft de vrederechter er plaats geruimd voor de kantonrechter. Italië kent nog steeds de giudice de pace en Spanje de juzgado de paz. In België steekt de discussie over het autonome statuut van de vrederechters bij elk project voor gerechtelijke hervormingen opnieuw de kop op. Anderzijds heeft de wetgever de afgelopen eeuwen steeds meer bijzondere bevoegdheden toegekend aan de laagste alleenzettelende rechter. Klachten over gerechtelijke achterstand of ingewikkelde procedures betreffen allerhande instellingen, maar meestal niet het vredegerecht. De vrederechter van de Franse Revolutie was altijd een man, hoefde geen rechtendiploma te hebben, moest vooral verzoenen en had enkele verregaande machten, ook op strafrechtelijk vlak. Vandaag is de vrederechter vaak een vrouw en steeds een gediplomeerd jurist, die een brede schaar aan burgerrechtelijke thema's tot in de fijnste details en bijzonderste procedures moet beheersen. Er heeft dus ongetwijfeld een grote evolutie plaats gevonden. Behalve voor enkele lokale vrederechters is de historische ontwikkeling quasi nog niet in kaart gebracht. Deze studiedag wil hieraan verhelpen. Niet door DE geschiedenis van HET vredegerecht te beschrijven, maar door licht te werpen op een aantal scènes uit de grote geschiedenis. Daarbij wordt het woord gegeven aan zowel gevestigde rechtshistorici als jonge juristen en historici. De studiedag vormt een tweeluik met een internationaal colloquium dat de dag nadien, vrijdag 28 oktober 2011, doorgaat aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, waar in het Engels rechtsvergelijkende referaten gehouden worden over de laagste rechters in Europa (www.esl.eur.nl).

DOELPUBLIEK

Deze studiedag richt zich in de eerste plaats tot effectieve en plaatsvervangende magistraten, in het bijzonder vrederechters, maar ook advocaten, notarissen en bedrijfsjuristen met een zekere historische interesse zijn hartelijk welkom.

CONTENU

Le juge de paix est un enfant de la Révolution française. A la fin du siècle des Lumières les représentants populaires ont voulu créer une justice près du peuple, ayant pour premières tâches la médiation et la conciliation. Cette création française a été introduite par les révolutionnaires et par Napoléon dans des territoires, qui sont devenus des états nationaux indépendants. Les Pays-Bas ont fait connaissance avec le juge de paix en 1811, mais il y a été remplacé par le juge du canton. L'Italie connaît toujours son giudice de pace et l'Espagne son juzgado de paz. En Belgique, chaque nouveau projet de modernisation de l'organisation judiciaire est l'occasion pour remettre en question le statut autonome de la justice de paix. De l'autre côté, depuis deux siècles, le législateur belge n'a cessé d'augmenter le nombre de compétences particulières de ce juge unique et local.

Le juge de paix de la Révolution française était toujours un homme, ne devait pas avoir de diplôme de droit et devait, avant tout, concilier, tout en ayant grandes compétences au plan pénal. Aujourd'hui, le juge est très souvent une femme, juriste diplômé(e), devant traiter une multitude de matières civiles, se servant de différentes procédures spécifiques. Il s'est donc produit, sans doute, une très grande évolution. Mais, sauf pour quelques justices locales, ces développements n'ont fait l'objet d'études historiques. Ce congrès veut y remédier, non pas en écrivant LA grande histoire de LA justice de paix, mais en illustrant quelques scènes relevantes de l'histoire de la justice de paix, donnant la parole à chercheurs établis, ainsi qu'à quelques jeunes juristes et historiens.

Cette journée belge est suivie, le lendemain vendredi 28 octobre 2011, par un colloque international à l'Université Erasme à Rotterdam, où seront abordés, en Anglais, plusieurs aspects comparatistes des justices locales en Europe (www.esl.eur.nl).

PUBLIC CIBLE

Cette journée d'étude se dirige en premier lieu aux magistrats effectifs et suppléants, tout particulièrement aux juges de paix, mais, bien sûr, les avocats, notaires et juristes d'entreprise y seront bienvenus aussi.

PROGRAMMA | PROGRAMME

- 9.00 – 9.20** Onthaal van de deelnemers met koffie en thee. Accueil des participants avec café et thé
- 9.20 – 9.25** Welkom door de decaan / Bienvenu par le Doyen de la Faculté
Prof. dr. Piet Taelman, Universiteit Gent
- 9.25 – 9.35** Woord van de minister van Justitie / Allocution par le ministre de la Justice
- 9.35 – 9.45** Historische inleiding / Introduction historique
Dr. Emese van Boné, Erasmus Universiteit Rotterdam en Prof. dr. Georges Martyn, Universiteit Gent
- 9.45 – 10.05** Les antécédents anglais et la naissance de la justice de paix française
Juge de paix Jean-Paul Goffinon
- 10.05 – 10.25** 'Juges de paix avant la lettre' in Midden- en Noord-Limburg, 17e-18e eeuw, voorafgaand aan de invoering van de vrederechters in het departement Nedermaas in de Franse tijd
Prof. dr. Louis Berkvens, Universiteit Maastricht
- 10.25 – 10.45** Les premières nominations des juges de paix de la Belgique indépendante. Un acte de l'exécutif en affaires courantes
Prof. dr. Jean-Pierre Nandrin, Université Catholique de Louvain-la-Neuve
- 10.45 – 11.15** Koffiepauze – pause café
- 11.15 – 11.35** De bezoldiging van de vrederechter: de wet van 25 november 1889 in historisch perspectief
Prof. dr. en algemeen rijksarchivaris Karel Velle, Universiteit Gent
- 11.35 – 11.55** Waarom in 1903 de vrederechter bevoegd werd voor het arbeidsongevallencontentieux
Dr. Bruno Debaenst, Universiteit Gent
- 11.55 – 12.15** Het Tijdschrift van de Vrede- en Politiechters
Drs. Sebastiaan Vandenbogaerde, Universiteit Gent
- 12.15 – 12.45** Twee vrederechters in kritische dialoog
Juges de paix / Vrederechters Guy Rommel en Erik Van den Eeden
- 12.45 – 14.00** Walking lunch 'Dit is Belgisch / C'est belge'
- 14.00 – 14.20** Le juge de paix et la question des loyers sous l'occupation allemande
Dra. Melanie Bos, CEGES-SOMA
- 14.20 – 14.40** De invloed van W.O. I op de rechtspraak van het vredegerecht van Ledeberg
Mr. iuris Wouter Van Damme, Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering
- 14.40 – 15.00** De vrederechter en de voorgedij van natuurlijke/onechte kinderen in België (1937-1952)

INSCHRIJVINGSKAART

• Inschrijven kan SNEL en EENVOUDIG via een elektronisch invulformulier op www.studipolis.be of via bijgevoegde inschrijvingskaart tot 15 oktober 2011 (faxnr.: 050-33 51 54). *Vous pouvez très facilement vous inscrire via le bulletin d'inscription électronique que vous trouvez sur www.studipolis.be ou moyennant le bulletin d'inscription ci-joint jusqu'au 15 octobre 2011 (N° de fax: 050-33 51 54).*

Mevr.- Dhr. / Mme.- M.: ..... BTW / TVA: .....
Functie / Fonction: ..... Plaats / Commune: .....
Kantoor - bestuur / Profession - Société: .....
Straat / Rue: ..... Nr. / N°: .....
Postcode / Code postal: .....
Facturatieadres (invullen indien afwijkend) / Adresse de facturation (si différente de l'adresse ci-dessus) Straat / Rue: .....
Postcode / Code postal: .....
Tel. / Tél.: ..... Plaats / Commune: .....
E-mail: ..... Klantnummer / N° client: .....

- neemt deel aan het collegium 'Scènes uit de geschiedenis van het vredegerecht' op 27 oktober 2011 in Gent
- participe au colloque 'Scènes de l'histoire de la justice de paix' du 27 octobre 2011 à Gand

Datum / Date: .....

Handtekening / Signature: .....

Het is onmogelijk uw deelname te annuleren. Wel kan altijd een vervanger aangeduid worden. De vermelde prijzen zijn exclusief 21% btw. Uw adresgegevens worden opgenomen in ons adresbestand. Krachtens de wet 8 december 1992 hebt u recht op inzage en verbetering van de door ons bewaarde gegevens. *Il est impossible d'annuler votre participation. Vous pouvez toujours désigner un remplaçant. Les prix sont TVA exclue. Vos données seront reprises dans nos bases de données pour l'organisation de colloques et journées d'études. Conformément à la loi du 8 décembre 1992 sur le respect de la vie privée, vous pouvez exercer votre droit de regard sur ces données et, le cas échéant, les faire modifier ou annuler.*